

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Deze week vervolg ik mijn herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog, schetsen van het gewone leven dat in al zijn facetten doorging.

*Mijn tante Sietske van Linschoten-Oosterhuis.
Zij speelde een belangrijke rol in de hulp aan
Amsterdamse joden.*

Een onderduikertje

Op een dag hadden wij plotseling een logeetje, een achtjarig joods jongetje. Mijn Amsterdamse tante Sietske Linschoten-Oosterhuis (Zaandam, 19-3-1902) was evenals haar man Bud actief in de hulpverlening aan joden en had de komst van het waarschijnlijk Amsterdamse kind geregeld. Ze had tijdelijk geen onderduikadres voor hem, vandaar de verhuizing naar Zaandam. De jongen was een extraverte, leergierige Montessori-leerling die zich nauwelijks aan banden liet leggen. Hij zwierf over straat, knoopte met iedereen een praatje aan,

vroeg dan honderduit en liet zich zelf ook nogal gemakkelijk uithoren.

Toen hij weer eens thuiskwam met het verhaal van wat hij allemaal aan een paar spoorwegarbeiders had verteld, besloten mijn ouders dat hij niet meer zonder begeleiding naar buiten mocht. De rol van bewaker werd aan mij toegewezen. Ik was degene met de meeste vrije tijd. Dus wandelden wij samen door Zaandam. Het was mijn taak zijn weetgierigheid te bevredigen. Dat zag ik niet altijd zitten. We liepen eens langs de gasfabriek en hij vroeg: 'Weet jij hoe een gasfabriek werkt?' Mijn hoofd stond er niet naar om aan zo'n uitleg te beginnen en ik zei dus: 'Geen idee!' Waarop zijn antwoord luidde: 'Dat zal ik je dan eens uitlegen'. Helaas heb ik geen idee wat er van het knaapje is geworden, want korte tijd later verhuisde hij weer naar een volgend onderduikadres.

Buziau in WO II

Er ontstond een circuit van anti-Duitse moppen, vaak met de nationale clown Buziau in het middelpunt. Die kwam een keer, zo vertelde men dan, het toneel op met een portret van Hitler en was daar eindeloos mee aan het hannesen, tot hij wanhopig uitriep: "Ik weet het niet, hoor. Moet je 'm nou ophangen of tegen de muur zetten?"

In feite had Buziau aan dit soort grappen part noch deel, maar men schreef ze wel op zijn rekening.

Zijn laatste voorstelling in Amsterdam, de revue *Sprookjesland*, heb ik nog meegemaakt. Daarin vertelde hij een onschuldig verhaaltje over een sultan met driehonderd vrouwen. Het leek hem een bezoeking voor die man als hij met zijn vrouwen theevisite moest ontvangen. Daarop kwam de clou met die rare, hoge stem van hem: "En dan moet je helemaal geen thee hebben!" Het leek wel of de zaal werd afgebroken, zo luid en langdurig klonk het ovationele applaus van een publiek dat kennelijk meende van een ware verzetsdaad getuige te zijn. Maar Buziau werd angstig van zijn eigen succes en heeft daarna nooit meer op het toneel gestaan.